

Sue Tranka
Prif Swyddog Nyrsio
Chief Nursing Officer
Cyfarwyddwr Nyrsio GIG Cymru
Nurse Director NHS Wales

Y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol
Mewnflwch y Llywodraeth ar gyfer Busnes y Pwyllgorau
government.committee.business@llyw.cymru

17 Chwefror 2023

Annwyl Gadeirydd,

Diolch am eich gwahoddiad i fynychu sesiwn graffu gyffredinol gyda'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol ddydd Iau 26 Ionawr i drafod fy mlaenoriaethau a'r materion ehangach sy'n effeithio ar nyrsys a nyrsio yng Nghymru.

Fe wnaethoch ofyn am ragor o wybodaeth ynghylch:

- y rhwystrau technolegol sy'n atal casglu a chyhoeddi data am swyddi gwag nyrsio ar lefel Cymru gyfan, a'r gwaith sy'n cael ei wneud i fynd i'r afael â hyn; a
- gwybodaeth am y gwaith a wnaed i leihau'r gwariant ar nyrsio asiantaeth cyn y pandemig, a sut mae'r lefel bresennol o wariant ar asiantaethau yn cymharu â'r lefel cyn y pandemig.

Nodwch gyhoeddiad y [Cynllun Gweithredu Cenedlaethol ar gyfer y Gweithlu](#) ar 1 Chwefror 2023 sy'n amlinellu cyfres o gamau gweithredu amser-benodol gan gynnwys cyhoeddi data swyddi gwag a lleihau gwariant ar asiantaethau. Bydd hyn yn helpu i gyflymu'r gwaith sydd ar y gweill fel rhan o "Cymru Iachach: Ein Strategaeth Gweithlu ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol".

Mae'r cynllun gweithredu hwn yn nodi'r camau canlynol:

Erbyn mis Mehefin 2023

- Bydd Llywodraeth Cymru'n cyhoeddi data swyddi gwag GIG Cymru ar gyfer y gweithlu sydd wedi'i gyflogi'n uniongyrchol.

Erbyn mis Medi 2023

- Gyda chyrff y GIG, bydd Llywodraeth Cymru yn adolygu'r dull o gasglu data'r gweithlu a'i gadernid, a sicrhau bod y data hwn yn cynnig sail gywir a chyson i ddeall ein gweithlu a'n proses o wneud penderfyniadau ar draws Cymru;
- Yn seiliedig ar yr adolygiad data, bydd Llywodraeth Cymru yn sefydlu amserlen ar gyfer cyhoeddi dangosfwrdd gweithlu cenedlaethol i ddod â thryloywder i'r cynnydd a'r blaenoriaethau ar draws y gweithlu yng Nghymru;
- Bydd AaGIC yn gweithio gyda phartneriaid i wella ansawdd, argaeledd a mynediad at ddata'r gweithlu, a bydd yn datblygu methodoleg a model data gweithlu cenedlaethol i asesu faint o weithlu sydd ar gael, a'r galw am weithlu.

Erbyn mis Gorffennaf 2023

- Bydd Llywodraeth Cymru'n gweithio gyda phartneriaid i safoni cyfraddau tâl ar gyfer oriau ychwanegol mewn gofal eilaidd a gofal sylfaenol er mwyn sicrhau eu bod yn ddeniadol i'r gweithlu ac yn gynaliadwy i'r sefydliadau;
- Bydd Llywodraeth Cymru'n gweithio gyda phartneriaid i gyflwyno fframwaith rheoli ar ei newydd wedd i sicrhau llai o wariant ar staff asiantaeth er mwyn sicrhau'r gwerth gorau posib am arian.

Rhagor o fanylion am y rhwystrau technolegol sy'n atal casglu a chyhoeddi data am swyddi gwag nyrsio ar lefel Cymru gyfan, a'r gwaith sy'n cael ei wneud i fynd i'r afael â hyn;

Oherwydd natur sut mae data swyddi gwag y GIG yn cael ei ddiffinio a'i gasglu'n lleol gan fyrdau ac ymddiriedolaethau ieched unigol, mae'n bwysig darparu un ffordd gyson o adrodd am swyddi gwag i sicrhau bod data cadarn ar gael i randdeiliaid a defnyddwyr. Mae swyddogion wedi ystyried nifer o ffynonellau data sydd eisoes yn bodoli am y gweithlu, sef Warws Data'r Cofnod Staff Electronig a gynhelir gan Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC), a'r system Trac a gynhelir gan Bartneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP). Ar ôl trafod gydag AaGIC a NWSSP mae'r ddau sefydliad yn cytuno na fyddai'r ffynonellau hyn yn gallu darparu nifer cyson, dibynadwy a chywir o swyddi gwag yn GIG Cymru. Mae swyddogion hefyd wedi bod yn gweithio gyda Chyfarwyddwyr Cynorthwyol y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol GIG Cymru ac arweinwyr cyllid i weithredu dull a fydd yn nodi'r gwahaniaeth rhwng nifer y staff parhaol neu dymor penodol cyfwerth ag amser llawn a adroddir a lefelau gweithlu sydd wedi'u cynllunio. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i gyhoeddi data swyddi gwag GIG Cymru erbyn mis Mehefin 2023.

Mae gwaith ar y gweill i ddeall, lleihau a rhoi sylw i'r ddibyniaeth gynyddol ar weithlu asiantaeth. Er y deallir bod y pwysau ar weithlu a gwasanaethau craidd y GIG dros y blynyddoedd diwethaf wedi golygu bod angen yr adnodd hyblyg ac ychwanegol hwn, bydd camau yn cael eu cymryd eleni, yn unol â chynllun gweithredu ehangach ar gyfer gweithlu'r GIG, er mwyn canolbwyntio ar weithlu sy'n fwy cynaliadwy yn y GIG yng Nghymru.

	Gwariant Asiantaeth/Locwm (premiwm)				Fel % o Gyfanswm y Tâl %
	Meddygol a Deintyddol	Nyrsio a Bydwreigiaeth	Staffio Arall Dros Dro	Cyfanswm	
	£000au	£000au	£000au	£000au	
Gwariant Blynyddol 2014-15	40,956	28,720	18,110	87,787	
Gwariant Blynyddol 2015-16	62,057	45,903	27,257	135,218	
Gwariant Blynyddol 2016-17	77,348	53,846	33,163	164,358	4.7%
Gwariant Blynyddol 2017-18	60,033	51,431	24,259	135,724	3.7%
Gwariant Blynyddol 2018-19	54,622	65,440	23,577	143,640	3.8%
Gwariant Blynyddol 2019-20	60,646	81,605	34,544	176,795	4.2%
Gwariant Blynyddol 2020-21	58,600	94,429	46,115	199,144	4.1%
Gwariant Blynyddol 2021-22	66,468	133,429	71,134	271,031	5.3%

Nid yw'r cynnydd yng ngwariant y GIG ar weithlu Asiantaeth dros y blynyddoedd diwethaf yn gynaliadwy yn y tymor hwy. Yn lle hynny, mae angen buddsoddi'n bwrpasol i gynyddu a defnyddio'n effeithiol weithlu craidd sy'n cael ei gyflogi'n uniongyrchol gan y GIG yng Nghymru. Bydd hyn yn golygu bod angen cydbwysedd rhwng sicrhau digon o gapasiti i ddarparu gwasanaethau diogel, tra bod camau gweithredu ar y gweill sy'n darparu gweithlu cynaliadwy a gwerth am arian yn y tymor hwy.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J Rankin', written in a cursive style.

**CHIEF NURSING OFFICER
NURSE DIRECTOR NHS WALES
PRIF SWYDDOG NYRSIO
CYFARWYDDWR NYRSIO GIG CYMRU**